

PÄRANDIRETK KESKAEGSE HIILGUSE PAIGUS

Liivimaa Marienburgi
ordulinnus Alüksnes ja
Tartu piiskopilinnus Vastseliinas

LIIVIMAA
MARIENBURGI
ORDULINNUS
ALÜKSNES

ÜHINE ÜHENDAB!

Et oma idapiiri tugevdada, hakkas Liivimaa orduriik **25. märtsil 1342** Alüksnesse ja Vastseliinasse linnust rajama.

25. märtsil tähistab kirik neitsi **Maarja rõõmukuulutamise päeva** – sellest ka Alüksne ja Vastseliina saksakeelsed nimed (*Marienburg* ja *Frauenburg*).

Mõlema linnuse ehitust juhtis Liivimaa ordumeister Burchard von Dreileben.

Põhjasõja ajal hävitas Peeter I armee mõlemad kindlused ja neid ei ole taastatud.

Tänapäeval on mõlemad kindlused kütkestavad vaatamisväärsused, mis jutustavad ainulaadset lugu hiilgusest, konfliktidest ja aja vääramatust kulgemisest.

Kaks kindlust kahes riigis –
ja üksteisest vaid 50-minutilise
autosõidu kaugusel!

TARTU
PIISKOPILINNUS
VASTSELIINAS

Foto: Airars Cakuls

Foto: Rein Traagel

Kaks kindlust kahes riigis – ja üksteisest vaid 50-minutilise autosõidu kaugusel!

MARIENBURG – aken Alüksne minevikku!

1

Alüksne ajaloo üks põhjapanevamaid lugusid on seotud Liivimaa orduriigi idaosa võimsaima kantsiga – Alüksne keskaegse linnuse ehk Marienburgi lossiga, mis asub Alüksne järve suurimal ehk Pilsalasaarel. Mitmeid kordi vahetusid siin omanikud, siiski oli loss kolm ja pool sajandit piirkonna turvalisuse märgiks. Tänapäeval on see koht, millest linnaga tutvumist alustada.

Tunneta kindlusemüüride võimsust!

Omal ajal ümbritses linnust 1,4–1,5 m paksune ja 10 m kõrgune kivimüür, millest osa on säilinud siiani. Efektne on vaatepilt öisel ajal, kui omapärase meeoleolu loob müüridel veikleval värviliste tuled mäng. Omajagu romantikat aga lisab varemete vaatlemisele paadisõit järvel.

GPS: 57.4276, 27.0552

Kuulata lossi hinge!

Koos lossi lõunatorni taastamisega on sias naasnud Põhjasõja päevil kaduma läinud hing, keda nüüd esindab heli- ja valguselamus „Marienburgi kaheksas vend“. Muusikaline lugu pajatab ajast alates Marienburgi lossi sünnist kuni tänapäevani – meie ajani välja (päeva vältel toimub mitu seanssi).

GPS: 57.42827, 27.05288

Pilsalasaal, iela 5, Alüksne | +371 29149810

Foto: Ainārs Čekulis

Foto: Māris Šilvka

Saa tuttavaks lossi igapäevaeluga!

Alüksne muuseumi põnev ekspositsioon „Liivimaa ordulinnus Alüksnes. Maha maetud sool“ tutvustab lähemalt aega, mil Marienburgi loss oli tähtis piiriäärne kaitsesajatis ja piirkonna oluline soolahoidla.

GPS: 57.4228, 27.0545

Pils iela 74, Alüksne | +371 25665538

Saa osa erilisest loost!

Linnuse arheoloogiliste väljakaevamiste üks silmapaistvamaid leide on keraamiline taldrik, millele andis uue elu keraamik Uģis Puzulis. Igal muuseumi külastajal on võimalus heita pilk originaalile ja hoida peos koopiat ning meistri töökojas keraamikakunstist kiit proovida.

GPS: 57.4051, 27.0010

“Racupkalns”, Alsviķu pagasts, Alüksnes novads | +371 29243010

Naudi einet!

Lase taldrikulool jätkuda hotelli Benevilla kohvikus. Siin serveeritakse toitu Marienburgi lossi 17. sajandi kauniste nõude koopiatel. Naudi ka majutust hotellis, millest avaneb vaade linnusevaremetele.

GPS: 57.4256, 27.0501

Brūža iela 8, Alüksne | +371 61301404

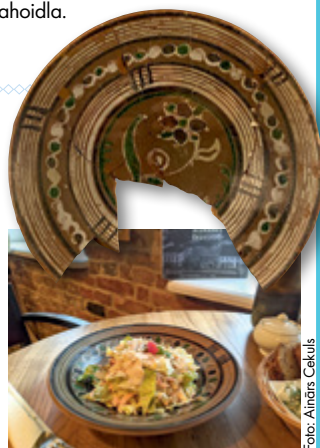

Foto: Ainārs Čekulis

VASTSELIINA PIISKOPILINNUS – koht, kus imed on igapäevased!

2

See linnus oli keskajal võimas mitte ainult oma tugevate müüride poolest, vaid vägev oli ka tema vaim – linnusekabelit on nimetatud pühakohaks ja siinset Valget risti peetud imettegevaks. Praegu tegutseb siin keskaja elamuskeskus, kus elavad edasi Liivimaa kunagise võimsaima linnuse lood ja legendid, mida põlvkonnalt põlvkonnale edasi antakse.

Tunneta keskaegse pühakoha energeetilist jõudu!

1353. aasta sügisöödel leidsid linnusekabelis aset üleloomulikud ja isegi jumalikud imed ning päeval risti juures palvetades sai kurt tagasi kuulumise, pime nägemise ja tõbine tervise. Kuulnud toimuvast, kuulutas paavst Innocentius VI siinse Valge risti võimsaimaks reliikviaks Liivimaal. Praeguseks on linnusekabeli asukoht teinud läbi taassünni – igale teelisele ja palverändurile, kes ette võtnud rituaalse teekonna algusega Tallinna Piriita kloostrist, on eesmärgiks nii Vana-Vastseliina kui linnusevaremeis asuv Valge rist.

Foto: Rain Tracogel

Avasta keskaja igapäevaelu!

Põnevad ekspositsioonid muuseumi- ja palverännumaja ruumides on huvitavad ja harivad nii suurele kui väikesele, avastamaks keskaja karmust, kiusatusi ja argist eluolu rüütli, kaupmehe, palveränduri, linnuseisanda või -isandaga. Tutvu ehadete keskaegsete lugude ja legendidega või kujuta end ette palverändurina, et veelgi paremini mõista, kuidas ta end oma rännakul tunneb. Ekskursioonid eesti, läti, vene ja inglise keeles.

Foto: Rain Tracogel

Rända ajas!

Osale hariv-meelelahutuslikul ekskursioonil koos linnuseisandaga või -isandaga. Tutvu ehadete keskaegsete lugude ja legendidega või kujuta end ette palverändurina, et veelgi paremini mõista, kuidas ta end oma rännakul tunneb. Ekskursioonid eesti, läti, vene ja inglise keeles.

Naudi keskaja maitseid!

Ettetellimise korral on gruppidel võimalus nautida keskaja maitsetest inspireeritud einet linnuse kõrtsis või palverännumaja köögis. Linnuserahvas tutvustab külalistele keskaegset lauakultuuri, kutsub rikkalikult kaetud pidulauda ning pakub isanda käitetööna, 14. sajandist pärit retseptide järgi valminud veini. Suvehooajal on kõrts avatud iga päev.

Tõmba hinge!

Puhka, õõbides muuseumihoone pööninguruumides vaatega linnuse võimsatele müüridele, valides voodiaseme tagasihoidlikus Kõrtsmiku või uhkemas Kaupmehe kambris.

visit **Alüksne**
OJKSUA

Alüksne Turismiinfokeskus

Ojāra Vācieša iela 1, Alüksne,
Alüksnes novads, LV-4301
+371 29130280, +371 25442335
tic@aluksne.lv | www.visitaluksne.lv/et/

Vastseliina Piiskopilinnuse keskaja elamuskeskus

Vana-Vastseliina, Võrumaa
+372 509 6301, +372 5303 0468
piiskopilinnus@gmail.com | www.vastseliinalinnus.ee